

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľky **M. H.H.** bytom D. X. Š., zastúpenej Františkom Horváthom, D. X. Š., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. septembra 2011, č. k. 24Sd/144/2011-56, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13. septembra 2011, č. k. 24Sd/144/2011 - 56, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 13. septembra 2011, č. k. 24Sd/144/2011-56, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 3. mája 2011, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu nesplnenia podmienky potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľka si žiadosťou z 23. marca 2011 uplatnila nárok na invalidný

dôchodok od 1.októbra 2010 a podľa posudku posudkového lekára z 5.apríla 2011 je od 1. októbra 2011 invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, čím splnila prvú zo zákonom stanovených podmienok pre priznanie invalidného dôchodku. Navrhovateľka však nesplnila druhú z podmienok stanovených zákonom pre priznanie invalidného dôchodku, a to podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. g) zákona č. 461/2003 Z. z. Vzhľadom na vek dosiahnutý ku dňu vzniku invalidity (54 rokov veku), navrhovateľka nezískala potrebný počet 15 rokov dôchodkového poistenia. Krajský súd mal za preukázané, že odporkyňa zhodnotila navrhovateľke celú preukázanú dobu dôchodkového poistenia správne a navrhovateľka v priebehu konania neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, v dôsledku ktorých by bolo možné zhodnotenie jej ďalšej doby dôchodkového poistenia.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka, ktorá namietala, že bol vydaný bez vykonania navrhovaných dôkazov (nevypočul svedkov) na zistenie rozhodujúcich skutočností a vec nesprávne právne posúdil. Namietala, že nedostala žiadnu výzvu ani upozornenie o tom, z akých príčin je nezamestnaná a nie je evidovaná v sociálnom poistení. Poukazovala na skutočnosť, že od 25.januára 1993 nastúpila do zamestnania u manžela Františka Horvátha, a zdravotná poisťovňa aj úrad práce ju odmietli zaregistrovať. Žiadala, aby odvolací súd urobil výnimku, zmenil rozsudok krajského súdu tak, že poistenec podľa § 70 ods. 1 má nárok na získanie potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený

v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podmienka invalidity a podmienka získania potrebnej doby poistenia musia byť splnené súčasne, inak nárok na invalidný dôchodok nevznikne.

Tak ako krajský súd aj odvolací súd mal za preukázané, že navrhovateľka vzhľadom na 45 %-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, je invalidná a k 1.októbru 2011 splnila prvú zdravotnú podmienku, pre vznik nároku na invalidný dôchodok.

Podľa § 72 ods.1 písm. g) a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov je najmenej pätnásť rokov. Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

Pre vznik nároku na invalidný dôchodok však navrhovateľka nespĺnila podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia, keďže pred vznikom invalidity získala dobu poistenia len v rozsahu 5 rokov a 105 dní. Z podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu odporkyne je zrejmé, že navrhovateľka nebola a ani v konaní nepreukázala, že by bola poistená vo väčšom rozsahu ako jej bolo zhodnotených odporkyňou.

Krajský súd nepochybil, keď nevyhovelo návrhu na vypočutie zamestnancov manžela navrhovateľky na okolnosť, že u neho navrhovateľka pracovala. Z ustanovenia § 269 zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce a § 12 zákona č. 311/2001 Zákonník práce v znení platnom do 1. júla 2003 jednoznačne vyplýva, že pracovnoprávny vzťah nemôže vzniknúť medzi manželmi.

Navrhovateľka sama v žiadosti o invalidný dôchodok uviedla, že v dobe od 1. januára 1993 do 3. augusta 2008 bola nezamestnaná a neevidovaná. Okolnosť, že zdravotná poisťovňa a okresný úrad práce odmietli navrhovateľku zaregistrovať, nie je pre posúdenie splnenia podmienky potrebnej doby poistenia právne významná vzhľadom na nemožnosť vzniku pracovného pomeru medzi manželmi.

Žiadosti navrhovateľky, aby odvolací súd urobil výnimku a rozhodol, že má nárok na invalidný dôchodok, nemožno vyhovieť, lebo nie je v kompetencii súdu rozhodovať o nárokoch na dávky. V konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu vo veci dôchodkového zabezpečenia súd preskúmava zákonnosť konkrétneho rozhodnutia proti ktorému smeruje opravný prostriedok podaný navrhovateľkou. Platná právna úprava (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov) odstránenie tvrdosti zákona neumožňuje a finančná tieseň nie je podľa zákona dôvodom pre vznik nároku na invalidný dôchodok.

Keďže navrhovateľka nespĺňa podmienku potrebnej doby poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. g) zákona č. 461/2003 Z. z. aj odvolací súd mal za preukázané, že navrhovateľke nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nevznikol.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne z 1. decembra 2009 za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd nepriznal účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní úspech nemala a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová